Lietas Nr. C26216216
Lietas arhīva Nr. C-2162-16

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

2016. gada 6. decembrī

Rēzeknes tiesa tiesnesis A. Garais, izskatīja rakstveida procesā Balvos, Bērzpils ielā 7[a] civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2016. gada 2. septembrī tiesā saņemts /pers. A/ (turpmāk- prasītāja) prasības pieteikums maza apmēra prasībā par uzturlīdzekļu piedziņu pret /pers. B/ (turpmāk- atbildētājs).

Prasības pieteikumā, kā apstākļus, kas pamato prasību, prasītāja norādījusi, ka atbildētājs par bērniem: 2007. gada 10. septembrī dzimušo /pers. B/ un 2013. gada 18. jūnijā dzimušo /pers. C/, nerūpējas, materiāli bērnus atbalsta reti, bērnus materiāli nodrošinot viņa viena un bez otra vecāka līdzdalības esot ļoti grūti pienācīgi nodrošināt bērnu aprūpi un audzināšanu.

Prasītāja norādījusi, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Prasītāja, pamatojoties uz Civillikuma 177., 179. panta pirmo un otro daļu, Civilprocesa likuma 1.pantu, 43. panta pirmās daļas 3.punktu, 15.01.2013. Ministru kabineta noteikumu Nr. 37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.1., 2.2. punktiem, lūdz: piedzīt no atbildētāja /pers. B/, personas kods /personas kods/, bērna /pers. B/, personas kods /personas kods/, uzturēšanai viņas labā uzturlīdzekļus, sākot no prasības iesniegšanas dienas tiesā ik mēnesi 30% no valstī noteiktās minimālās darba algas, kamēr bērns pats būs spējīgs sevi apgādāt un bērna /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturēšanai- 25% no valstī noteiktās minimālās darba algas mēnesī līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai un pēc 7 gadu vecuma sasniegšanas 30% no valstī noteiktās minimālās darba algas mēnesī, kamēr bērns pats būs spējīgs sevi apgādāt.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[21] pantu, 2016. gada 6. septembrī atbildētājam, uz prasības pieteikumā norādīto adresi tika nosūtīts prasības pieteikuma noraksts un paskaidrojuma veidlapa.

2016. gada 21. septembrī tiesā saņemts atbildētāja /pers. B/ paskaidrojums, kurā norāda, ka prasību atzīst pilnā apmērā. Papildus paskaidro, ka nepiekrīt apstākļiem, ar ko prasītāja pamatojusi uzturlīdzekļu piedziņas nepieciešamību. Vēlas vērst tiesas uzmanību uz to, ka šķirot laulību ar prasītāju, piedāvājis viņai un bērniem dzīvesvietu- "/nosaukums/", /adrese/. Šajā dzīvesvietā ir pieejami visi bērna normālai psihoemocionālai un fiziskai attīstībai nepieciešamie apstākļi. Piedāvājis arī savā dzīvesvietā iegūstamo ekoloģiski tīro pārtiku, kā arī pilnvērtīgi piedalīties bērnu kopšanā, izglītošanā un audzināšanā. Prasītāja piedāvāto pārtiku un dārzeņus atsakās pieņemt. Par cik prasītāja atļauj ar bērniem tikties, nedēļas nogalēs bērnus ņem pie sevis, kur par viņiem rūpējas, spēlējas, māca lauku darbus, aprunājas. Mēģina saglabāt ar saviem bērniem emocionālo saikni, sniegt nepieciešamo gādību un rūpes. Labprāt pavadot laiku kopā ar saviem bērniem. Attiecībā uz materiālo pusi, samērā ar savām spējām un mantas stāvokli vēlas uzturēt savus bērnus. Šobrīd nestrādājot, bet ienākumus gūst no lauksaimniecības. Atbildētājs nav izteicis lūgumu lietu skatīt mutvārdu procesā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[22] panta pirmo daļu, vienlaikus ar dokumentu nosūtīšanu (148. pants), 2016. gada 6. septembrī, pusēm ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, pusēm ir izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim.

Civilprocesa likuma 250.[25] panta pirmā daļa nosaka, ka, ja tiesa neizskata lietu tiesas sēdē saskaņā ar šā likuma 250.[26] pantu, lietu izskata rakstveida procesā, laikus paziņojot pusēm par datumu, kad tiesas kancelejā varēs saņemt sprieduma norakstu, kā arī informē par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, un izskaidro tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Datums, kad sprieduma noraksts ir pieejams tiesas kancelejā, uzskatāms par sprieduma sastādīšanas datumu.

Civillietas izskatīšana nolikta rakstveida procesā. 2016. gada 23.septembrī, paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā nosūtīts pusēm, norādot, ka sprieduma norakstu tās var saņemt tiesas kancelejā 2016. gada 6. decembrī.

Septiņas dienas pirms paziņotā lietas izskatīšanas laika no pusēm nav saņemti paziņojumi par procesuālo tiesību izmantošanu, kā to pieļauj Civilprocesa likuma 250.[22] panta otrā daļa.

Motīvu daļa

Novērtējot lietā esošos rakstveida pierādījumus, izvērtējot prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un ir apmierināma.

Lietā esošās bērnu /pers. B/ un /pers. C/ dzimšanas apliecību kopijas apstiprina, ka bērnu vecāki ir: tēvs /pers. B/, personas kods /personas kods/, māte /pers. A/, personas kods /personas kods/ (l.l. 7, 8).

Saskaņā ar Civillikuma 177. pantu līdz pilngadības sasniegšanai (219.p.) bērns ir vecāku aizgādībā. Aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās. Rūpes par bērnu nozīmē viņa aprūpi, uzraudzību un tiesības noteikt viņa dzīvesvietu. Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, tas ir, ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Saskaņā ar Civillikuma 179. panta pirmo, piekto daļu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa.

Minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumiem Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam minimālo uzturlīdzekļu apmēru. Saskaņā ar noteikumu 2. punktu, katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus- katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai- 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas un katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai- 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās darba algas.

Atbildētājs nav iesniedzis tiesā pierādījumus, ka pēc prasības iesniegšanas tiesā būtu maksājis uzturlīdzekļus, tādēļ tiesa uzskata, ka saskaņā ar Civillikuma 179. pantu, Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumiem Nr. 37, no atbildētāja prasītājas labā piedzenami uzturlīdzekļi bērna /pers. B/ uzturam ik mēnesi no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz pilngadībai- 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēnešalgas un bērna /pers. C/ uzturam ik mēnesi līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēnešalgas un no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz pilngadībai- 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēnešalgas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015. gada 24. novembra noteikumu Nr. 656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" 2. punktu, minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros no 2016. gada 1. janvāra ir 370 *euro*.

Palielinoties, vai samazinoties valstī noteiktajai minimālai mēneša darba algai, piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs palielināms vai samazināms proporcionāli minimālās mēneša darba algas apmēram.

Ņemot vērā judikatūrā sniegto Civillikuma normas, par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu, tulkojumu (Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007. gada 29. augusta spriedums lietā Nr. SKC-556), uzturlīdzekļi piedzenami no prasības iesniegšanas dienas tiesā, tas ir, no 2016. gada 2. septembra, jo ar prasības celšanas brīdi prasītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 1. pantu uzsākusi savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33. panta otro daļu, 34., 35., 42. pantiem, no atbildētāja valsts labā piedzenami arī tiesāšanās izdevumi - valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, no kuru samaksas prasītāja, saskaņā ar Civilprocesa likuma 43. panta pirmās daļas 3. punktu, ir atbrīvota.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 35. panta pirmās daļas 3. punktam, ar šo spriedumu piedzīto uzturlīdzekļu gada summa /pers. B/ uzturam ir 1332 EUR (111 EUR x 12 mēneši) un /pers. C/ uzturam ir 1110 EUR (92,50 EUR x 12 mēneši). Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 1. punkta b) apakšpunktu par prasību, kas novērtējama naudas summā no 2135 *euro* līdz 7114 *euro* maksājama valsts nodeva - 320,10 *euro* plus 4 procenti no prasības summas, kas pārsniedz 2134 *euro*. Valsts nodeva no 2442 EUR sastāda 332,42 EUR.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu piegādāšanu sastāda 4,91 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesāšanās izdevumu samaksu- desmit dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[27] panta pirmās daļas noteikumiem tiesas spriedums lietās par maza apmēra prasībām stājas spēkā šā likuma 203. panta noteiktajā kārtībā. Saskaņā ar šī likuma otrās daļas noteikumiem spriedumu par maza apmēra prasību lietas dalībnieki var pārsūdzēt apelācijas kārtībā. Apelācijas instances tiesas spriedums kasācijas kārtībā nav pārsūdzams un stājas spēkā tā pasludināšanas dienā.

Rezolutīvā daļa

Vadoties no iepriekš teiktā un saskaņā ar Civillikuma 179. pantu, Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumiem Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", Civilprocesa likuma 34., 35., 42., 43., 97., 189.-193., 204.[1], 250.[21], 250.[25], 250.[27] panta, tiesa

n o s p r i e d a

piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, /pers. A/, personas kods /personas kods/, labā uzturlīdzekļus dēla /pers. Ba/, personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai- 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās darba algas un dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai- 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās darba algas un no bērna 7 gadu vecuma līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai- 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās darba algas.

Uzturlīdzekļu piedziņu uzsākt no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas tiesā, tas ir, 2016. gada 2. septembra.

Noteikt, ka, palielinoties vai samazinoties valstī noteiktajai minimālai mēneša darba algai, piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs palielināms vai samazināms proporcionāli minimālās mēneša darba algas apmēram.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā valsts nodevu 332,42 EUR (trīs simti trīsdesmit divi *euro* un 42 centi).

Valsts nodeva maksājama jebkurā bankas iestādē maksājuma uzdevumā norādot: saņēmējs- Valsts kase, reģistrācijas Nr. 90000050138, konts LV55TREL1060190911200, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods: TRELLV22, iemaksas mērķis: valsts nodeva tiesu iestādē. Kvīts pēc naudas samaksas nekavējoties jāiesniedz Rēzeknes tiesā Balvos. Ja valsts nodeva netiks samaksāta spriedumā noteiktajā termiņā, tad tiks izdots izpildu raksts par valsts nodevas piespiedu piedziņu, kas tiks nodots zvērinātam tiesu izpildītājam izpildei.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus par tiesas pavēstu piegādāšanu 4,91 EUR (četri *euro* un 91 cents).

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu piegādāšanu maksājami jebkurā bankas iestādē maksājuma uzdevumā norādot: saņēmējs- Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr. 90001672316, konts LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods: TRELLV22, klasifikācijas kods 21499, iemaksas mērķis: ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi (par pavēstēm). Kvīts pēc naudas samaksas nekavējoties jāiesniedz Rēzeknes tiesā Balvos. Ja tiesāšanās izdevumi netiks segti spriedumā noteiktajā termiņā, tiks izdots izpildu raksts par tiesas izdevumu piespiedu piedziņu, kas tiks nodots zvērinātam tiesu izpildītājam izpildei.

Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu samaksu- desmit dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Latgales apgabaltiesai 20 dienu laikā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rēzeknes tiesā Balvos (Bērzpils iela 7a, Balvi, LV-4501).